

Проблеми та перспективи застосування мсфз в Україні

Конопліна О.О., Харківська національна академія міського господарства

Розвиток ринкових відносин, намагання України вийти на світовий ринок та наявність підприємств різних форм власності, вимагає розробки та впровадження нових вимог щодо організації та методології обліку. Можливості виходу українських підприємств на міжнародний ринок напряду залежать від достовірності фінансової звітності, за допомогою якої інвестор був би в змозі приймати оптимальні рішення щодо об'єкта та обсягів інвестування, а також здійснювати контроль ефективності використання вкладень.

Тому найбільш актуальною з позицій планування, дотримання правил економічної взаємодії є проблема єдиних норм і правил в системі бухгалтерського обліку і фінансової звітності. Цей сектор економічної інформації є найбільш розвиненим та підтримуваним усіма державами. Україна на цей час має значне відставання в роботах з переходу до міжнародних стандартів, що є суттєвою перешкодою в торгових відносинах, в науковій роботі, в інвестиційних програмах. Відмічені обставини стосуються практично всіх галузей економіки і державного управління.

Дослідженню стандартизації та зокрема переходу на МСФЗ, присвячені наукові праці та методичні розробки. В їх працях започатковані еволюційні основи розвитку міжнародних стандартів обліку і звітності, особливості порівняльного аналізу базових показників, організаційні заходи заміни та адаптації стандартів.

Значно менше досліджені питання галузевих особливостей застосування міжнародних стандартів, управлінський аспект зближення інформаційних систем різних країн, суттєвий характер розбіжностей між окремими системами та сам процес трансформації системи стандартів.

Ініціювали роботи в цьому напряду Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку (ДКЦПФР), Національний банк України та Міністерство фінансів України. На сьогодні прийнято 33 національних Положення (стандарты) бухгалтерського обліку (П(С)БУ).

Концепція інформаційної «сумісності», «злагодженості» різних систем державного рівня має свою структурну серцевину в фінансовій звітності і бухгалтерському обліку. Без сумніву, інші частини інформаційного поля не менш важливі для широкомасштабних економічних відносин, але сектор «фінанси і бухгалтерський облік» займає пріоритетні позиції в економіці

Із введенням міжнародних стандартів, якщо цей процес піде масштабно, деякі спеціалісти прогнозують, що «протягом двох років можлива тотальна реструктуризація бізнесу в Україні. Але треба розуміти, що «процес переходу на міжнародні стандарти достатньо тривалий та трудомісткий». Про це свідчить світовий досвід. Зокрема, двома системами стандартів США і Європи (US GAAP та МСФЗ) запрограмований і системно реалізується процес конвергенції (зближення і гармонізації) своїх стандартів на протязі десятиріччя, але розбіжностей між ними ще достатньо багато.

Загальна схема переходу на міжнародні стандарти для України має бути побудована в два етапи: спочатку паралельний облік, а далі поступова заміна стандартів на міжнародні.

Міжнародні стандарти розроблені з урахуванням досягнутого рівня економічного і соціально-культурного розвитку і, звідси, вони не охоплюють всіх питань обліку і звітності. Тому і в Європі, і в Україні продовжується розробка нормативної бази, що включала б галузеві особливості обліку і облікової політики.